

ШЕВЕЛЬОВ Марк Петрович (18. 07. 1940, м. Мелітополь Запорізької обл. — ?, Німеччина) — письменник. Член НСПУ (1993). Премії імені В. Сосюри, Міжнародного літературного конкурсу гумору і сатири у Філадельфії (США, 1995). Закінчив вечірнє відділення Запорізького педагогічного інституту, заочне відділення Київського університету імені Т. Шевченка. Працював монтером-електриком, співробітником газет «Серп і молот» та «Запорізька правда», редактором молодіжних передач на Запорізькому телебаченні; від 1985 — науковий співробітник Національного заповідника «Хортиця», директор Народного музею історії Запорізького автомобільного заводу. У 2000-х рр. емігрував у Німеччину. Дебютував 1960 сатиричним віршем «Бородачі» в газеті «На боевом посту». Головні теми творів — Мелітополь, прості людські почуття мешканців рідного міста, їхні повсякденні турботи; герої його художньої прози, документалістики, краєзнавчих розвідок — також земляки-мелітопольці. Одна з характерних рис лірики — широке використання

звукопису. У прозі та поезії Ш. немає розгорнутих пейзажних замальовок, проте присутність стихії рідної природи — степів і луків — відчуваються реально і майже завжди. Через усю творчість проходить образ акації, що стала для письменника не лише символом краю, його бід, нещастя, втрат і мужності, а й втіленням краси, життя, пам'яті, вічності. Писав літературні пародії й сатиричні монологи. Автор літературно-краєзнавчих досліджень «Пушкинский проезд» (1994), «Над синню буйного Славути...» (1998; обидва — Запоріжжя) — про перебування на запорізькій землі О. Пушкіна, Т. Шевченка, Лесі Українки, О. Довженка, М. Коцюбинського, В. Сосюри, О. Довженка, О. Гончара, М. Горького, В. Маяковського та ін.

Основні твори

Романов цвет: Повести, рассказы. Дн., 1980; Здравствуй, Снежень!: [Докум. повесть и очерки]. Москва, 1981; «Монолит». Днепропетровцы: [Повесть-документ]. Москва, 1985; Пристань нашего детства: Повести. Москва, 1989; Далекое пламя костра: Стихотворения. Дн., 1990; Вы не исчезли, словно тени...: Этюды, очерк, повесть. З., 1992; Субботние свечи: Стихотворения и поэмы. З., 1995; Арія аграрія: Пародії. З., 2000.

Рекомендована література

1. Яворівський В. Ще одна літературна притока // Прапор юності. 1965, 11 черв.
2. Баранов В. Пародія — справа серйозна // Літературна Україна. 1977, 16 верес.
3. Рудь Б. На порозі насущного // Прапор. 1986. № 6;
4. Москалюк Т. Ти моя, заводська Україна // Літературна Україна. 1999, 24 черв.

П.-П. С. Юрик

Бібліографічний опис:

Шевельов Марк Петрович / П.-П. С. Юрик // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891195>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).